

теоретици **тритонуса** (увеличената кварта), употребата на който тѣ сж забраивали.

Диалогъ, ит. Dialog, фр. dialogue — свѣтски или духовни композиции отъ 4 до 12 гласа, представляващи една междинна форма между мадригала и кантата.

Диапенте, фр. Diapente — гръцкото име на интервала квинта, запазено въ латинския и французския езици отъ срѣдновѣковнитѣ теоретици.

Диапозонъ — Diapason — 1) името на октавата у гърцитѣ, запазено отъ срѣдновѣковнитѣ теоретици и въ латинския и французски езици; 2) въ старитѣ съчинения се употребява като равнозначно на амбитусъ и леситура (гл. т.) на гласа и инструментитѣ 3) уредъ за настройване на инструментитѣ и гласовѣтѣ (въ хора) — „нормаленъ камертонъ“,

Камертонъ

парижски строй, правящъ 870 прости или 435 двойни трептения въ една секунда.

Диастолика — у старитѣ теоретици учението за правилното разчленение на частитѣ на една музикална фраза.

Диатесаронъ — гръцкото име на интервала кварта.

Диатоничн(о) (а) гр. — въ гръцката музика е тетрахордъ, въ който има две цѣлтонови степени една следъ друга, 2) Въсгашаната европейска — цѣлтонони и полутонни разстояния между две съседни степени, безразлично дали сж получени или не чрезъ знаковѣтѣ за измѣнение — диезъ, бемолъ, или двойни такива, напр.: g-a, g-as, g-fis, ges-as, disis-eis, ges-asas и т. н. 3) Типътъ D-a гама или естествената, основната гама съдържа петъ цѣли тона и два полтона (безъ случайни знакове за измѣнение).

Диафония — гръцкото наименование на дисонанса; въ срѣдновѣковната музика — сжщото както „органумъ“ (гл. т.).

Дива, ит. Diva — пѣвица, която изпълнява първи роли.

Дивертименто, ит. Divertimento, фр. Divertissement (дивертисманъ) — буквально „забавление“, 1) въ фугата-епизоди (междинни части), образувани отъ главната и второстепенни теми, 2) вмѣннатитѣ въ оперитѣ балети или танци, 3) въ Франция Д. сж наричали малкитѣ опери съ балетъ, 4) въ XVIII ст. — подобна на сюитата инструментална композиция, състояща отъ 5—6 части, съ различна бързина — две отъ които най-често менуеътъ. Д. се е пишело за духови инструменти, или за духови съ струнни, за пиано съ други инструменти, или само за пиано. Моцартъ е писалъ 6 Д. за духови инструменти — малъкъ съставъ.

Дивета, фр. divette — умалително отъ „дива“ — оперетна пѣвица.

Дивизи, ит. divisi = раздѣленю — при струнитѣ инструменти означава, че когато има двойни или тройни ноти, не трѣбва да се свирятъ отъ отдѣлнитѣ свирци като двойни грифи, а раздѣлено: едни — горнитѣ други — долнитѣ

Дивизионъ, фр. Division — въ литургийното пѣние раздѣляне на мелодията на части (споредъ текста), за да се улесни дишането на пѣвцитѣ. Срѣдновѣковнитѣ теоретици при образуване на диатоничната гама сж различавали: **аритметически** и **хармонически** Д. При първия — квартата предхожда квинтата и причинява плагалии тонове, а при вторитѣ — квинтата предхожда квартата и причинява автентични тонове; 2) Въ старата французска музикална терминология и у англичанитѣ Д. означаваше сжвяване или продължение (вариране) на една тема. (Споредъ лексикона на Brenet).

Дивото, ит. divoto или divotamente — сериозно, предано, набожно.

Диезисъ, лат. diesis — сж наричали теоретичитѣ отъ ренесанса енахромоничния полутонъ, напр. до $\sharp$ ре б.

Диезъ гр., фр. dièse — знакъ за измѣнение, повишаващъ съ $\frac{1}{2}$ тонъ нотата, предъ която е поставенъ. Бележи се съ знака $\sharp$. Поставенъ, единъ (или повече диези) въ началото на петолиннето при ключа, показва, че всички ноти трѣбва да